

Dworek Mickiewiczowski w Nowogródku.

(a) Pisma wileńskie podają szczegóły o przeszłości dworku mickiewiczowskiego w Nowogródku, w którym ma być w przyszłości urządzone muzeum im. Adama Mickiewicza, gdzie spędził wieszcz nasz dzieciństwo.

Domek ten wzniesiony został na placu, nabytym w r. 1803 przez ojca wieszcza, Mikołaja Mickiewicza. Rodzina Mickiewiczów była w chwili budowy domu w ciężkim położeniu finansowem i na tem tle miała sprawy sądowe. W r. 1838 zlicytowano dworek za długi Mickiewiczów i wówczas nabyła go Aniela z Dąbrowskich Bijoltowa, która w roku 1857 dokupiła jeszcze plac przy ul. Trojeckiej, a obecnie Mickiewicza.

Po śmierci Bijoltowej przeszedł dworek w drodze spadku w r. 1867 do rąk Antoniego Dąbrowskiego. W r. 1881, podczas pożaru Nowogródka zniszczone zostały wszystkie zabudowania dworku, tylko sklepienia i ściany kamieniczki pozostały nietknięte. Dąbrowski przystąpił po 6-ciu latach do odbudowy domu, przyczem zachował te same kształty zewnętrzne i wewnętrzny rozkład z czasów poety. Równocześnie wybudowano oficynę i dokupiono sąsiedni plac.

Domek ten stanowił wówczas jedno z najlepszych mieszkań w Nowogródku, toteż zajmowali go zwykle marszałkowie szlachty. Ostatni z nich wyprowadził się w r. 1913. Podczas wojny światowej mieszkał tam przez cały czas okupacji niemieckiej sztab gen. Scheffera, a po zajęciu Nowogródka przez wojska polskie sztab gen. Lasockiego, podczas zaś inwazji bolszewickiej zajęły dworek wyższe władze krasnoarmiejskie. W r. 1921 zamieszkała tam Marja Wierzbowska.

W roku 1931 zgłosił się do właściciela dworku, Tadeusza Dąbrowskiego Komitet uczczenia pamięci Adama Mickiewicza w Nowogródku z propozycją utworzenia tam biblioteki i muzeum wieszcza, a kiedy w r. 1934 Komitet ponowił swą propozycję, właściciel zgodził się, nie zapisał mu jednak dworku, jak to było w prasie mylnie podane. Obecnie Komitet zajął oficynę, gdzie umieścił zbiory i biuro, dom mieszkalny jest jednak dotąd zajęty przez dawną lokatorkę, Marję Wierzbowską. Dodać należy, że w r. 1922 odwiedził dworek syn wieszcza śp. Władysław Mickiewicz.